สาขา
อุตสาหกรรมและ
พาณิชยกรรม

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง

STATE ENTERPRISE REVIEW: รายแห่ง

โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง

ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 30 ก.ย. 59)

SOD: ปรับสถานะองค์กรเป็นนิติบุคคล และเร่งรัดการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่ รวมทั้ง รักษาส่วนแบ่งทางการตลาด

สถานะการดำเนินงาน

ไม่มีปัญหา | มีปัญหาบางเรื่อง | ระมัดระวัง | วิกฤติ

เร่งเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการปรับองค์กรเป็นนิติบุคคล และการแข่งขันที่รุนแรงมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่ให้แล้วเสร็จตามแผน โดยเฉพาะการขนย้ายเครื่องจักรเก่า และการจัดซื้อจัดจ้างเครื่องจักรใหม่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริหารต้นทุนเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด รวมทั้งขยายตลาดส่งออกให้มากขึ้น

ข้อมูลทั่วไป

สังกัด: กระทรวงการคลัง
ประธานกรรมการ: พลโทสุรไกร จัตุมาศ
กรรมการผู้แทน กค.: นายอำนวย ปรีมนวงศ์
นายจุมพล ริมสาคร นายยุทธนา หยิมการุณ และ นายปัญญา ฉายะจินดาวงศ์
ผู้อำนวยการ: นางสาวดาวน้อย สุทธินิภาพันธ์
CFO: -
จำนวนพนักงาน: 3,163 คน ไม่รวมลูกจ้าง (18 เม.ย. 59)
Website: www.thaitobacco.or.th

ข้อมูลด้านการดำเนินงาน

สินทรัพย์รวม & หนี้สินรวม & ทุนรวม

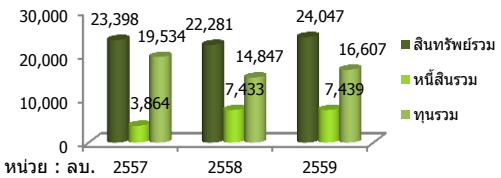

กำไรสุทธิ 8,863.44 ลบ.

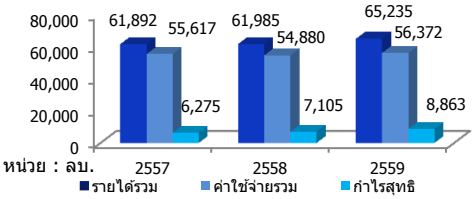

EBITDA 8,414.0 ลบ.

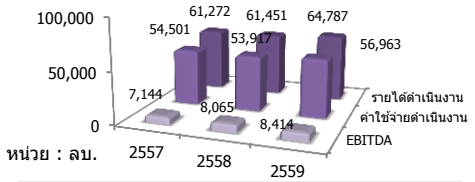

ผลการดำเนินงานโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ

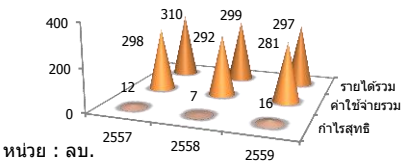

การปรับองค์กรเป็นนิติบุคคล

- ครม. มีมติเมื่อวันที่ 13 ธ.ค. 2559 อนุมัติหลักการร่าง พ.ร.บ.การยาสูบแห่งประเทศไทย พ.ศ. .... และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

โครงการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่

- ครม. มีมติเมื่อวันที่ 22 ต.ค. 2550 ให้โรงงานยาสูบ (รยส.) ดำเนินการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม หรือเขตอุตสาหกรรม โดยห่างจากกรุงเทพมหานครในรัศมีไม่เกิน 200 กิโลเมตร ภายในวงเงินลงทุนของโครงการฯ ประมาณ 16,200 ลบ. โดยได้ดำเนินการก่อสร้างอาคารโรงงานผลิตที่สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2562 ต่อมาได้มีการปรับลดวงเงินเป็น 15,952.96 ลบ. ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ 13 ม.ค. 2558
- ครม. มีมติเมื่อวันที่ 7 เม.ย. 2558 อนุมัติปรับแผนการดำเนินโครงการฯ โดยให้เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดหาเครื่องจักรและอุปกรณ์ และนำหลักการเรื่องข้อตกลงคุณธรรมมาใช้

ความคืบหน้าของโครงการย้ายโรงงานผลิตยาสูบ (ได้รับนโยบายให้เร่งรัดส่งมอบพื้นที่)

- ที่ดินสำหรับก่อสร้างอาคารโรงงาน (220 ไร่) และก่อสร้างอาคารที่พัก (22 ไร่) : แล้วเสร็จ
- งานอาคารและระบบสาธารณูปโภค ดำเนินการแล้วเสร็จ
- งานก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยพนักงาน จำนวน 3 หลัง คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2560 โดยช่วงแรกจะใช้วิธีการเช่าที่พักให้พนักงานพักอาศัยชั่วคราวก่อน (ต้องย้ายประมาณ 1,800 คน)
- งานย้ายเครื่องจักรเก่า ใช้เวลา 2-3 เดือนต่อชุดเครื่องจักร คาดว่าจะแล้วเสร็จ ก.ย.2562
- งานจัดหาเครื่องจักรใหม่ ได้แยกการจัดหาออกเป็นสัญญาย่อย แบ่งเป็น เครื่องจักรและอุปกรณ์ผลิตบุหรี่ 6 สัญญา และเครื่องจักรโรงพิมพ์ 2 สัญญา คาดว่าจะทยอยแล้วเสร็จทั้งหมดในปี 2560 และ 2561
- วันที่ 1 มี.ค. 2559 รยส. ได้ส่งมอบพื้นที่จัดสร้างสวนป่าเบญจกิติ ส่วนที่ 2 ระยะที่ 1 เนื้อที่ 61 ไร่ วงเงินประมาณ 177.04 ลบ. บริเวณคลองเตย กทม. พร้อมอาคารสิ่งปลูกสร้างและส่วนปรับปรุงในที่ดินให้กรมธนารักษ์
- ครม. มีมติเมื่อวันที่ 8 มี.ค.2559 เห็นชอบในหลักการจัดสร้างสวนป่า "เบญจกิติ" และให้กระทรวงการคลัง (รยส.) ดำเนินการตามความเห็น สศช. ที่ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอนุมัติให้ รยส. นำค่าใช้จ่ายที่ รยส. สนับสนุนเพิ่มเติม จำนวน 530 ลบ. มาบวกกลับในการคำนวณกำไรเพื่อการจัดสรรโบนัสประจำปีบัญชีที่มีการใช้จ่ายจริง (วงเงินค่าจัดสร้างทั้งสิ้น 950 ลบ. โดยใช้เงินจากเงินนำส่งที่ รยส. ต้องนำส่งคลังจำนวน 420 ลบ. และ รยส. สนับสนุนเพิ่มเติมอีก 530 ลบ.) ทั้งนี้ ได้มีการนำส่งเงินให้กรมธนารักษ์แล้วจำนวน 210 ลบ. (มี.ค. 2559)

ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

	2557	2558	2559	%Chg
ฐานะทางการเงิน				
เงินสด	7,579.5	5,390.9	6,679.0	23.9%
สินทรัพย์รวม	23,397.6	22,280.6	24,046.5	7.9%
หนี้สินรวม	3,863.7	7,433.4	7,439.0	0.1%
ทุนรวม	19,533.8	14,847.1	16,607.5	11.9%
กำไร(ขาดทุน)สะสม	19,533.4	14,846.6	16,607.0	11.9%
ผลการดำเนินงาน				
รายได้จากการดำเนินงาน	61,272.3	61,451.5	64,786.6	5.4%
รายได้รวม	61,892.2	61,984.9	65,235.0	5.2%
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน	54,500.5	53,917.2	56,962.6	5.6%
ค่าใช้จ่ายรวม	55,617.0	54,879.7	56,371.5	2.7%
กำไรจากการดำเนินงาน	6,771.7	7,534.2	7,824.0	3.8%
ดอกเบี้ยจ่าย	0.0	0.0	0.0	NA
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.0	0.0	0.0	NA
EBITDA	7,143.6	8,064.8	8,414.0	4.3%
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	6,275.2	7,105.2	8,863.4	24.7%
อื่นๆ				
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	2,006.3	2,015.9	2,094.3	3.9%
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยน	(6.0)	(5.9)	0.0	100.0%
ค่าเสื่อมราคา/ค่าตัดจำหน่าย	371.8	530.6	590.1	11.2%
เงินนำส่ง/เงินปันผล	8,927.0	7,757.0	7,063.0	(8.9%)
เงินอุดหนุนจากงบประมาณ	0.0	0.0	0.0	NA
งบลงทุน (เป้าหมาย)	2,763.0	1,612.7	1,588.5	
งบลงทุนเบิกจ่าย	2,682.2	1,423.6	1,218.4	
อัตราการเบิกจ่าย (%)	97.1%	88.3%	76.7%	
อัตราส่วนทางการเงิน				
ROA	26.82%	31.89%	36.86%	
ROE	32.12%	47.86%	53.37%	
D/E (เท่า)	0.20	0.50	0.45	
Net Profit Margin	10.14%	11.46%	13.59%	

ที่มา : งบการเงินปี 57 ปี 58 และงบการเงินเบื้องต้นปี 59 ของโรงงานยาสูบฯ
หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายพนักงานรวมโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ

สาขา
อุตสาหกรรม

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง
STATE ENTERPRISE REVIEW: รายแห่ง

โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
ประจำปี 2559 (1 ต.ค. 58 – 30 ก.ย. 59)

นโยบายรัฐ

การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล

<u>แผนระยะสั้น</u>

- ปรับสถานะองค์กรเป็นนิติบุคคล
- เร่งรัดการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่
- วางแผนการตลาดเชิงรุกเพื่อรองรับการแข่งขัน
- ปรับปรุงโครงสร้าง/อัตรากำลัง ให้สอดคล้องกับทิศทางการดำเนินงานในอนาคต
- พัฒนาคุณภาพใบยาให้ได้มาตรฐาน เพื่อลดการนำเข้า
- วิเคราะห์การมีอยู่ของผลิตภัณฑ์ รวมถึงการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

<u>แผนระยะยาว</u> : วิจัยตลาดเพื่อหาช่องทางการจำหน่ายบุหรี่ในต่างประเทศ

ข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญ

โครงสร้างค่าใช้จ่าย

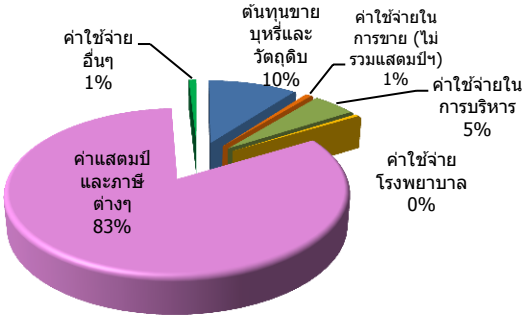

มูลค่าและปริมาณการจำหน่ายบุหรี่

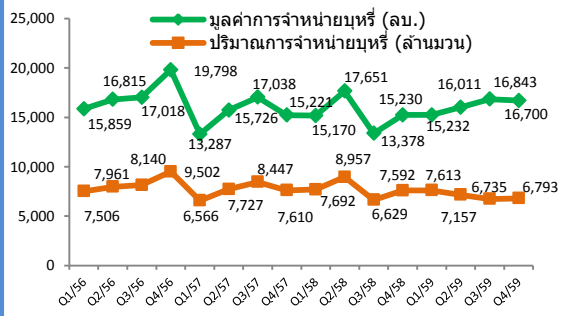

การประเมินผลการดำเนินงาน

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	ค่าจริง
ผลการประเมินกระบวนการ SEPA	3.0000	1.0000
<u>ผลลัพธ์</u>		
1. คุณภาพบุหรี่ (ร้อยละ)	98	100
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่	3.0000	5.0000
3. ร้อยละภาพรวมการเบิกจ่ายที่เกิดขึ้นจริงในช่วงปี (ร้อยละ)	90	30.08
3. ส่วนแบ่งการตลาด (ร้อยละ)	76.17	75.35
4. กำไรสุทธิ (ล้านบาท)	6,800	8,930
5. การส่งออกบุหรี่ (ล้านบาท)	50	52.96
6. Overall Equipment Effectiveness (OEE) (ร้อยละ)	56.40	59.43
7. การบริหารแผนการก่อสร้างโรงงานใหม่		
- การเบิกจ่ายบลงทุน (ร้อยละ)	90	91.85
- การบริหารแผนลงทุนโครงการฯ	ระดับ 3	ระดับ 1
8. การประเมินผลด้าน R&D	ระดับ 3	ระดับ 1

หมายเหตุ : ผลการประเมินครึ่งปีบัญชี 2559 = 2.2185

ผู้จัดทำ: นางสาววรรณพร อนันตพงศ์
สำนัก : กองพัฒนารัฐวิสาหกิจ 1
ผู้อำนวยการสำนัก : นางนัทีวรรณ สีมาเงิน
โทรศัพท์ : 0 2298 5880 – 7 ต่อ 2152

วันที่จัดทำ : 15 ธันวาคม 2559

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

- **ฐานะการเงิน** : ในปี 59 โรงงานยาสูบฯ มีสินทรัพย์รวมจำนวน 24,046.5 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 8 เนื่องจากมีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด (รวมเงินลงทุนชั่วคราว) เพิ่มขึ้น มีหนี้สินรวมจำนวน 7,439.0 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย โดยมีทุนรวมจำนวน 16,607.5 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน และมีกำไรสะสมจำนวน 16,607.0 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปี 58 ร้อยละ 12

- **ผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น** : ในปี 59 โรงงานยาสูบฯ มีรายได้รวม 65,235.0 ลบ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.2 และค่าใช้จ่ายรวม 56,371.5 ลบ. เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับปีก่อน ทำให้โรงงานยาสูบฯ มีกำไรสุทธิจำนวน 8,863.4 ลบ. เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1,758.26 ลบ. คิดเป็นร้อยละ 24.7 ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับราคาจำหน่ายบุหรี่เพิ่มขึ้นจากการปรับเพิ่มอัตราค่าแสตมป์ยาสูบตามมูลค่าจากอัตราร้อยละ 87 เป็นร้อยละ 90 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2559

- **โครงสร้างรายได้และค่าใช้จ่ายของโรงงานยาสูบฯ** : ในปี 59 รายได้ส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 99 ยังคงเป็นรายได้จากการจำหน่ายบุหรี่ในประเทศจำนวน 64,722.54 ลบ. ในขณะที่การจำหน่ายบุหรี่ไปต่างประเทศแม้จะสร้างรายได้เพียง 64.03 ลบ. หรือร้อยละ 0.1 แต่ก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเมื่อเทียบกับ 2 ปีที่ผ่านมา (ปี 2557 จำนวน 20 ลบ. และ ปี 58 จำนวน 50 ลบ.) ส่วนที่เหลือเป็นรายได้จากโรงพยาบาลโรงงานยาสูบ 296.69 ลบ. ดอกเบี้ยรับ 107.29 ลบ. และรายได้อื่นๆ 44.40 ลบ. สำหรับค่าใช้จ่าย พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายในการขาย 47,000.75 ลบ. หรือร้อยละ 83.38 โดยในจำนวนนี้เป็นค่าแสตมป์และภาษีต่างๆ 46,599.19 ลบ. (ร้อยละ 82.66 ของค่าใช้จ่ายรวม) รองลงมาเป็นต้นทุนขายบุหรี่ 5,775.52 ลบ. ค่าใช้จ่ายในการบริหาร 2,817.69 ลบ. ค่าใช้จ่ายอื่น 496.70 ลบ. และค่าใช้จ่ายโรงพยาบาลฯ 280.85 ลบ.

- **ร้อยละการเบิกจ่ายบลงทุน** : ในปี 59 โรงงานยาสูบฯ มีอัตราการเบิกจ่ายบลงทุนร้อยละ 76.7 เมื่อเทียบกับแผน โดยเบิกจ่ายได้ 1,218.4 ลบ. จากแผน 1,588.5 ทั้งนี้ การเบิกจ่ายล่าช้าเป็นผลมาจาก การยกเลิกการประกวดราคา ทำให้การทำสัญญาล่าช้าออกไป และส่งผลต่อการเบิกจ่ายรายการเกี่ยวเนื่อง รวมทั้งการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างได้ต่ำกว่างบประมาณ

- **โรงพยาบาลโรงงานยาสูบมีกำไรสุทธิ** : ในปี 59 ผลการดำเนินงานของโรงพยาบาลฯ มีกำไรสุทธิ 15.84 ลบ. เพิ่มขึ้นจาก 2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งเป็นผลมาจากค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารที่ลดลง

- **การนำส่งรายได้** : ในปี 2559 รยส. ได้นำส่งรายได้แผ่นดินรวม 7,063 ลบ. โดยเป็นการนำส่งจากผลการดำเนินงานปี 2558 งวดที่ 3 จำนวน 3,119 ลบ. (2,909 + นำส่งผ่านกรมธนารักษ์ 210) จากผลการดำเนินงานปี 2559 งวดที่ 1 จำนวน 1,972 ลบ. และงวดที่ 2 จำนวน 1,972 ลบ.)

สรุปการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ

สรุปการดำเนินงาน

• รยส. ผลิตบุหรี่รวมทั้งสิ้น 18 ตรา โดยบุหรี่ที่มียอดจำหน่ายสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ กรองทิพย์ 90 SMS รสอเมริกันและรสเมนทอล และ WONDER รสอเมริกันและรสเมนทอล ในปี 2559 รยส. ได้มีการพัฒนาผลิตใหม่หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิม โดยผลิตบุหรี่ตรา LINE 7.1 ซองแดง และซองเขียว ออกจำหน่ายเมื่อ 30 มี.ค.59 ทั้งนี้ รยส. มีส่วนแบ่งการตลาดอยู่ที่ร้อยละ 77.08 ด้วยยอดการจำหน่ายที่เพิ่มขึ้นจากบุหรี่กลุ่ม saving price ซึ่ง รยส. ครองส่วนแบ่งการตลาดกว่าร้อยละ 95

• ผลการดำเนินงานในปี 59 ของ รยส. มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยเพิ่มขึ้น 1,758.26 ลบ. หรือคิดเป็นร้อยละ 24.75

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนารัฐวิสาหกิจ

• เร่งรัดการเบิกจ่ายบลงทุนให้ได้ตามแผนที่ตั้งไว้ และไม่ต่ำกว่าร้อยละ 95

• เร่งเตรียมความพร้อมต่อภาวะการแข่งขันและข้อจำกัดต่างๆ ทั้งด้านการพัฒนาบุคลากร รวมถึงการดำเนินการจัดซื้อเครื่องจักรให้ได้คุณภาพและสำเร็จตามกำหนดเวลา และการขนย้ายและติดตั้งเครื่องจักรเก่าให้สอดคล้องกัน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงของโครงการ

• เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับผลิตภัณฑ์บุหรี่จากต่างประเทศและรักษาส่วนแบ่งตลาดในประเทศ โดยเร่งพัฒนาคุณภาพของสินค้า รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ ที่ส่งผลต่อสุขภาพผู้สูบน้อยลง และมุ่งสู่การส่งออกมากขึ้น เนื่องจากโรงงานยาสูบฯ มียอดการส่งออกไปต่างประเทศที่ต่ำมากเมื่อเทียบกับยอดขายในประเทศ